

ACC. N:R M. 11568:1.

Nordiska Museet.

Frågelista 152.

Tidmätare.

I min fars yngre dagar på 1850-talet hade han, då han tjänade på jordbruk eller hade anställning som snickare, alltid klocka på sig, men det har han ej ^{haft} under min tid. Under natten förvarade han den alltid under huvudkudden, för att den ej skulle komma ur kondition i den iskalla bostaden, kanske också för att den ej i den ofta olåsta drängkammaren skulle försvinna för ägaren.

Då man gick hemma i sitt arbete och ej hade klocka på sig, tog man reda på tiden genom att iakttaga solens läge. Detta gällde huvudsakligen middagsstiden, då man skulle gå hem för att utfordra kreaturen och sedan intaga sin middagsmåltid.

Då vi voro ute på marken om sommaren, brukade vi se efter, när solen stöd över Hyby kyrktorn. Då var nämligen klockan 12. Egentligen skulle den vara 10 min före 12, men på grund av gällande tidsordning inom riket, då klockan skulle vid solens plats rätt i söder

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

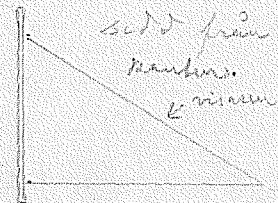
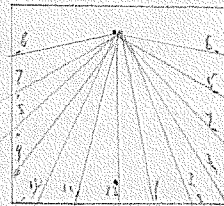
N. M.
159.

ACC. N:R M. 11568:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

under här ifrågavarande årstid vara lika många min.över 12, kom nämnda "solvisare" att praktiskt taget alltid visa korrekt. Voro vi däremot hemma på gården, brukade vi se efter, huru långt ner på väggen skuggan av längornas östra takskägg visade. Då den kom till löshultet, mitt på väggen, var klockan 11, och då den kom till längans fot, var klockan $\frac{1}{2}$ 12. Och voro vi inne i stugan, där även vägguret var uppställt, kunde vi därjämte se på skuggan från en fönsterpost, när klockan var 12. Skuggan sammanföll då med en skåra i fönsterkarmen, som ristats efter skuggan en gång, då solen var rätt i söder.

Ett solur finnes inbyggt på Burlövs gamla kyrka, på vapenhusets södra vägg. Det skänktes av en av mina förfäders i 7:e generationen bakom mig son, Jeppe Jönsson, 1667-1737, och h.h. Bereta Nilsdotter, 1685-1764, Sunnanå 8, år 1735. En modell av det finnes på Kulturen i Lund.

I mitt barndomshem stod Dalaklockan uppställd vid ingångsdörren, mellan denna och fönstersidan, så att familjen, som mera vistades i

ACC. N:R M. 11568:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

motsatta delen av stugan, lätt kunde se den. Den uppdrogs en gång i veckan, och när pendelns hakar, vilka skulle reglera klockans gång, vid något tillfälle kom i olag, justerade far dem själv.

Vi barn hade var sitt fickur. Det hade däremot ej mor. Detta medverkade säkerligen till en oro för tiden, som hon ofta kände, då hon var på stadsresor o.dyl. Själv har jag dagligen, sedan jag var 16 år, burit klocka, placerad i vänstra västfickan. Att bära den på handleden under t.ex. skördetiden, då man tog i hö och halm med bara händerna, ansågs föga riskfritt.

.oOo.